

Kiedy warto skonsultować się z logopedą?

1. rok życia

- nie gaworzy
- nie wypowiada sylab
- nie reaguje na dźwięki oraz mowę i gesty innych osób
- ma problemy ze ssaniem lub pobieraniem pokarmów
- **powyżej 1. r. ż.** nie mówi co najmniej kilku prostych słów lub onomatopei np. mama, tata, papa, hau, daj

2 lata

- nie tworzy prostych wypowiedzi dwuwyrazowych – np. mama daj
- nie wykonuje prostych poleceń
- gdy wymawia tylko pojedyncze dźwięki zamiast wyrazów
- gdy mowa bardzo jest niewyraźna, niezrozumiała dla otoczenia
- nieprawidłowo wymawia samogłoski ustne a,o,e,u,y,i
- w wieku 2, 5 lat nie tworzy zdań 2-3 elementowych
- nie wymawia lub nieprawidłowo wymawia spółgłoski p, b, m, t, d, n, f, w, ś, ź, ć, dź

3 lata

- gdy nie buduje kilkuwyrazowych zdań
- wsuwa język między zęby przy wymawianiu głosek takich jak: t, d, n, l, ś, ź, ć, dź, s, z, c, dz
- mówi mało lub posługuje się "swoim" językiem

4 lata

- zamienia głoski s, z, c, dz na ś, ź, ć, dź – np. siamochód
- gdy wsuwa język między zęby przy wymawianiu głosek (tak jak u 3 latka +)s, z, c, dz.
- zamiast głosek "f" i "w" wymawia "p", "b" lub "h", na przykład: zamiast "foka" mówi "poka" albo zamiast "wata" mówi "bata".
- zamiast głosek "k" i "g" wymawia "t" lub "d", na przykład: zamiast "kotek" mówi "totet" lub zamiast "góra" mówi "dóra i na odwrót
- zamiast głoski "r" wymawia "j", na przykład zamiast "krowa" mówi "kjowa"
- zamiast głosek "c" i "dz" mówi "s" i "z", na przykład zamiast "pędzel" mówi "pężel"
- wymowie zamienia głoski dźwięczne na bezdźwięczne, np.: zamiast balon- palon, zamiast góra-kura, zamiast woda - foda

5 lat

- ma jakiegokolwiek problemy z wymową głosek z poprzednich okresów życia
- nie wypowiada głosek sz, ż, cz, dż (np. zamienia je na s, z, c, dz lub ś, ź, ć, dź)
- realizuje głoski [sz], [ż], [cz], [dż] lub inne – międzyzębowo lub bocznie.
- pod koniec tego okresu nie wypowiada prawidłowo głoski r
- nie stosuje wypowiedzi wielozdaniowych

Warto skonsultować się z logopedą, niezależnie od wieku, gdy dziecko:

- mówi nie płynnie, zacina się, przeciąga lub powtarza głoski lub sylaby
- wsuwa język między zęby w czasie mówienia, zabawy lub innych aktywności
- mówi niewyraźnie
- nie nawiązuje kontaktu wzrokowego z rozmówcą
- gdy masz wątpliwość, czy dziecko słyszy
- ma ograniczone ruchy języka, np. nie umie podnieść języka do nosa
- mówi przez nos
- oddycha przez usta